

Gäller för: Verksamhet Specialistmedicin, Allergimottagning Sahlgrenska

Innehållsansvar: Jenny Van Odijk, (jenva), Dietist

Granskad av: Flera granskare finns - se eftersättsblad

Godkänd av: Björn Lindkvist, (bjoli6), Verksamhetschef

Giltig från: 2025-12-02

Giltig till: 2027-12-01

Dietist - Kostråd vid korsreaktioner

Förändringar sedan föregående version

Verksamhetsnamn korrigerat.

Bakgrund och syfte

Information om vilka kostråd man ger vid korsreaktioner till följd av pollenallergi.

Förutsättningar

Dietister Allergimottagningen, verksamhet Specialistmedicin, Område 6, SU, ansvarar för att utföra arbetet enligt gällande rutin.

Utförande

Ge råd utifrån patientens anamnes (symtom och resultat av allergitester). Vanligast är orala allergisymtom då patienten upplever klåda i mun och svalg. Dessa symtom är i regel helt ofarliga. Även mag-tarmbesvär, hudbesvär och allvarligare reaktioner kan förekomma i enstaka fall. Anafylaxi är sällsynt men har beskrivits.

Patienter med symtom som misstänks orsakas av korsreaktioner informeras om vilka födoämnen som kan orsaka besvär vid den aktuella allergin. Patienten uppmanas dock att fortsätta äta de födoämnen som inte har orsakat symtom. När det gäller de födoämnen (till exempel frukter) som patienten fått klåda i munnen av kan patienten prova att värmebehandla frukten innan intag, även skalning och klyftning kan ha positiv effekt. Konserverad frukt brukar också gå bra. Inom en och samma grupp av frukter, till exempel äpplen, finns det vissa sorter som är mer allergena än andra, patienten kan därför testa olika sorter och se ifall någon ger mindre symtom. För de patienter där inga av dessa åtgärder hjälper och elimination av till exempel många vanliga frukter är nödvändig är det viktigt att informera om alternativ till det som måste

uteslutas. Då toleransutveckling förekommer uppmanas patienten även att med jämna mellanrum försöka återintroducera de födoämnen som gett milda symtom.

Avsteg från rutin

Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i Melior om rutinen är kopplad till patient. Övriga orsaker till avsteg från rutinen rapporteras i MedControlPRO, där aktuell linjeförord ansvarar för utredning, åtgärd och uppföljning.

Sektionschefen ansvarar för att rutinen är känd och följs.

Verksamhetschefen ansvarar för att rutinen finns och följer gällande författningar/lagar.

Uppföljning

Uppföljning, utvärdering och revidering av rutindokumentet ska ske vid behov, dock senast två år efter godkännande. Ansvar för revidering har sektionschefen eller av denne utsedd person.

Relaterad information

Dietist checklista kostråd vid korsreaktioner.

Arbetsgrupp

Rutinen framtagen av Katrin Carlsson, dietist.

Reviderad av: Jenny van Odijk, leg dietist.

Källförteckning

Bengtsson, U & Eriksson, N E (red), *Förrädisk föda*, andra upplagan, AstraZeneca 2003

www.slv.se/matvanor-halsa-miljo

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Specialistmedicin, Allergimottagning
Sahlgrenska

Innehållsansvar: Jenny Van Odijk, (jenva), Dietist

Granskad av: Maria Petersen, (marwa43), Vårdenhetschef,
Mona Andersson Palmqvist, (monpa7), Överläkare

Godkänd av: Björn Lindkvist, (bjoli6), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9788-135611145-61

Version: 10.0

Giltig från: 2025-12-02

Giltig till: 2027-12-01